

[Finansministeren.]

Fogh give mig ret i, at man kan komme igennem på den måde. Noget andet er, om man, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen foreslog, skulle gå længere. Jeg tror ikke, det er nødvendigt at gå længere i øjeblikket, så ville biograferne tjene for meget på det, tror jeg. Jeg tror, vi har fundet et passende sted for nedsættelse af afgiften. Det er uhyre sjældent, at jeg får takkebrev, når jeg fremsætter et lovforslag. I dette tilfælde har jeg i hvert fald fået ét takkebrev, som jeg er meget taknemlig for, men det har også gjort mig en lille smule forskrækket, idet det har vist mig, hvor meget dette betyder for biograferne. Jeg tror altså, vi er kommet langt nok her.

Endelig med hensyn til kommunernes andel må jeg gøre opmærksom på — dette er henvendt til de ærede medlemmer hr. Peter Nielsen og fru Hanne Budtz — at kommunerne aldrig har protesteret imod, at de skulle have en andel, når vi satte afgiften i vejret; det er altid, når vi går den anden vej, at kommunerne kommer og protesterer. Men når vi dertil — hvad jeg håber — at vi alt i alt ikke mister noget ved at gennemføre denne ændring, tror jeg heller ikke, der er grund til at ændre kommunernes andel. Imidlertid, hvis kommunerne vil have en fikseret andel, er jeg villig til at forhandle om denne, men jeg tror, vi skulle gemme dette spørgsmål til forhandlingerne om en almindelig ændring af byrdefordelingen herhjemme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om midlertidige bestemmelser vedrørende rentegaranti for husmandskreditforeningernes kasseobligationer.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 691, fremsættelsen i tidenden sp. 970).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erhard Jakobsen: Jeg skal på mit partis vegne anbefale, at de midlertidige bestemmelser om rentegaranti for husmandskreditforeningernes kasseobligationer bliver forlænget for et år, så den højtærede boligminister kan få den fornødne tid til at forhandle med foreningerne om eventuelle ændringer af disse bestemmelser.

Heilesen: Det fremgår af den højtærede boligministers skriftlige fremsættelse, at der er indledt forhandlinger om nye lånegrænser. Sidste år fik husmandskreditforeningerne, hvad de bad om på dette område, og jeg forstår, at det ikke længere er tilfredsstillende. Det ser ud til, at husmandskreditforeningerne har fået en umættelig appetit, mens der spises. Jeg håber, den højtærede minister vil tage et berettiget hensyn til andre kreditforeninger i så henseende.

I øvrigt skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Thestrup: Også jeg skal på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag. Jeg vil gerne tilslutte mig de udtalelser, det ærede medlem hr. Heilesen fremsatte vedrørende ændringer i husmandskreditforeningernes lånegrænser. Det er sket lidt ofte i den senere tid, men jeg går ud fra, at der, når spørgsmålet engang kommer for herinde, vil blive lejlighed til at diskutere det nærmere.

Aage Fogh: Jeg anbefaler det foreliggende lovforslag, hvorefter man forlænger statens garanti for et år.

Jeg vil samtidig benytte lejligheden til at udtale min glæde over, at husmandskreditforeningerne aldrig nogen sinde i praksis har gjort brug af den garanti, som staten har givet dem. Denne garanti har antagelig støttet deres papirer gennem årene, men det er glædeligt, at der aldrig har været gjort brug af garantien i praksis. Jeg forstår således slet ikke de betænkeligheder, det ærede medlem hr. Heilesen gav udtryk for. Hvis der skulle ske det, at garantien bortfaldt, så er det vel den sidste af de fordele, der har været budt disse kreditforeninger, som forsvinder, og det troede jeg ikke venstre-

[Aage Fogh.]

manden det ærede medlem hr. Heilesen kunne have noget imod.

Kristian Kristensen: Også retsforbundet kan tilslutte sig en forlængelse af denne rentegaranti for et år. Det er et gammelt retsstatsønske, at rentegarantien skulle ophøre, og det er derfor glædeligt at se, at man nu finder en forlængelse for et år tilstrækkelig. Når vi har ønsket, at denne garanti skulle ophøre, er det bl. a., fordi vi mener, at kreditforeningerne bør klare sig uden. Vi regner med, at de så vil blive friere stillet og derfor også kunne blive mere effektive og kunne give større lån.

Fuglsang: Jeg kan på kommunisternes vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): Jeg takker samtlige ordførere for den tilslutning, man har givet forslaget.

Med hensyn til spørgsmålet om lånegrænsen, som de ærede medlemmer hr. Heilesen og hr. Thestrup rejste, er det givet, at vi i forhandlingerne vil søge at afstemme reglerne sådan, at der bliver en rimelig balance.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 687, fremsættelsen i tidenden. sp. 974).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Carl P. Jensen: Det er vel efterhånden almindelig bekendt, at man i Grønland ikke kender begrebet direkte skat. Ikke desto mindre er det pålagt det grønlandske samfund at bære visse forpligtelser, i første række af social karakter, således som det er nævnt i det foreliggende lovforslags bemærkninger.

Siden nyordningen har udgifter af denne art været afholdt af landskassens løbende indtægter ved de indførselsafgifter, der er pålagt visse varegrupper i henhold til en særlig lovgivning herom. Så længe disse udgifter kun vedrørte den egentlige sociale forsorg, d. v. s. direkte personlige ydelser i forekommende trangtilfælde — der kunne være tale om mere varige ydelser til invalide- og alderdomsforsorg — kunne omkostningerne uden videre afholdes af indkomsterne fra de afgiftspligtige varer. Ja, der kunne tilmed også være tale om visse henlæggelser til vejanlæg, vandforsyningsanlæg o. s. v., således at landskassen efterhånden kunne opsamle en mindre kapital.

I den protokol, der nu er udarbejdet efter landsrådssamlingen i 1957, kan man konstatere, at landskassen havde en kapital på 7,7 mill. kr., men ved fradrag af det for det kommende år budgetterede underskud og de båndlagte midler vil man for 1958 kun kunne disponere over 2,9 mill. kr. Af dette forholdsvis begrænsede beløb skal der skaffes udvej for afholdelse af en række engangsomkostninger, der ikke kan bestrides af de løbende indtægter ved indførselsafgifterne. I den grønlandske presse har jeg set, at det af mere konkrete opgaver drejer sig om bevillinger til alderdomshjem i Frederikshåb, Sukkertoppen og Egedesminde til et samlet beløb af 1¼ mill. kr. Af det kommende års bevillinger er der tale om 100 000 kr. i tilskud til et invalidehjem i Godthåb, et tilsvarende beløb til en folkehøjskole og 400 000 kr. til badeanstalter, ligesom der er vedtaget en langtidsplan for forsamlings- og mødehus, der i de kommende 10 år vil kræve 75 000 kr. om året. For den samme periode er der tale om nye vejanlæg til i alt næsten 3 mill. kr. Det er givet, at det her drejer sig om bevillinger, som ikke kan siges at være engangsudgifter, men som er udgifter, der i sig selv stiller yderligere krav til driften fremover.

Det er hele dette spørgsmål, landsrådet har drøftet, og det har nu måttet anmode ministeriet for Grønland om at stille forslag om at forhøje visse indførselsafgifter. Landsrådet har ikke den mulighed, som vi kender hernede, at gennemføre en forhøjelse af indkomstbeskatningen, simpelt hen fordi denne beskatningsform — som